

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ЗАПОБІГАННЯ ЗАГРОЗАМ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

PRIORITY DIRECTIONS FOR PREVENTING THREATS TO UKRAINE'S ECONOMIC SECURITY IN THE CONTEXT OF DIGITALISATION

У статті розкрито дуальний вплив цифровізації на національну економіку, що є водночас як джерелом інноваційного розвитку, так і фактором посилення загроз економічній безпеці. Авторами обґрунтовано необхідність пріоритизації напрямів державної політики, з метою врівноваження переваг цифрових технологій із їх загрозами. Здійснено порівняння пріоритетних стратегічних напрямів забезпечення економічної безпеки в умовах цифровізації ЄС та України. Авторами адаптовано методи пріоритизації, що застосовуються в комерційному секторі до аспектів формування державної стратегії. Методами RICE, Value vs Effort та Капо здійснено пріоритизацію та кластеризацію ключових напрямів, серед яких: гармонізація нормативно-правової бази, цифрова грамотність, кіберзахист та євроінтеграція інституцій. Зроблено висновок про необхідність стратегічного, комплексного підходу до управління цифровізацією національної економіки з орієнтацією на міжнародну кооперацію та адаптацією європейського досвіду.

Ключові слова: цифровізація, економічна безпека держави, загрози економічній безпеці держави, стратегічне управління.

The article examines the dual impact of digitalisation on Ukraine's economic security, which is manifested both in stimulating innovative development and in exacerbating cyber threats and infrastructure vulnerabilities. The author substantiates the need to develop a strategically oriented state policy that would allow simultaneously using the benefits of digitalisation and minimising its threats. It is determined that current challenges require not only investment in ICT, but also active harmonisation of the legal framework with European standards, development of digital literacy of the population and strengthening of international integration in the security sector. The authors have adapted the methods of prioritisation used in the commercial sector to the aspects of state strategy development. Using prioritisation methods such as RICE, the Value vs. Effort matrix and the Kano model, the study assesses the most impactful and feasible areas for strengthening economic security. The study identifies harmonisation of regulatory frameworks, development of digital literacy, institutional integration into EU security structures and investment in cybersecurity as top priorities. These directions are seen as offering the greatest benefits with moderate implementation efforts. The article emphasises the importance of strategic planning and flexible management of digital transformations, focused on the long-term sustainability of Ukraine's economy and its effective integration into global markets. The author emphasises the need to avoid prescriptive regulation, preferring to develop self-regulating market environments that are capable of maintaining security in the digital economy on their own. Emphasis is placed on adapting international practices, especially those of the European Union, whose regulatory framework serves as a regional benchmark. The paper concludes that Ukraine needs to adopt a strategically focused, multi-level model of economic security that balances innovation incentives with threats mitigation. This approach should aim not only to protect critical infrastructure and economic institutions, but also to foster a secure, competitive digital environment conducive to long-term resilience and integration into global markets.

Keywords: digitalisation, economic security of the state, threats to the economic security of the state, strategic management.

УДК 330.47:004

DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.17-21>

Максименко А.П.¹

аспірант,
Національний університет
«Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»

Maksymenko Andrii

National University
«Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»

Постановка проблеми. Цифровізація національної економіки характеризується дуальним впливом та формує нові виклики для забезпечення економічної безпеки держави. З одного боку, цифрові технології, рішення та послуги стимулюють економічний розвиток, сприяють інституційним змінам, однак супроводжуються зростанням кіберзлочинності, вразливістю цифрової інфраструктури, поширенням транснаціональних загроз.

Україна, як держава з відкритою економікою та значним потенціалом цифрової трансформації, перебуває під впливом диференційованих загроз і не має змоги здійснювати директивні заходи регулювання, не призводячи до додаткової шкоди конкурентоспроможності та свободі підприємництва. Одночасне розв'язання цих

завдань потребує формування уніфікованої стратегії безпеки. Подібні заходи мають передбачати нормативно-правову гармонізацію, використання і розвиток цифрових технічних інструментів, регіональної та міжнародної співпраці. Втім, розповсюдження зусиль, відсутність єдності, достатнього фінансування, повільність – навпаки сприяють існуючим загрозам.

Саме тому актуальність дослідження питань, пов'язаних із пріоритизацією напрямів запобігання загрозам економічній безпеці держави в умовах цифровізації, полягає в необхідності формулювання та оцінці ефективних стратегій управління позитивними та негативними наслідками впровадження та поширення цифрових технологій, рішень та послуг. Ці стратегії повинні максимізувати позитивні явища із можливим мінімальним

¹ ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-6606-5132>

використанням ресурсів та формуванню неконфліктного прозорого конкурентного середовища та зростання якості публічного управління.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Наукові дослідження, публікації, нормативно-правові акти, що стосуються напрямів запобігання загрозам та забезпечення економічної безпеки держави в умовах цифровізації, демонструють постійний інтерес до проблематики. Дане питання знаходить своє відображення у працях вітчизняних науковців О. Маслій, В. Пілінського, О. Ащеулова, М. Рестлер., І. Лінтур, О. Цигак, Н. Фісуненко, С. Башлай, І. Яремко [1-7] та інших науковців. Ряд досліджень присвячено аналізу концепцій напрямів цифрової трансформації економіки, зокрема оцінці перспективних нових технологій та наслідків їх активного впровадження, можливостей для розвитку в умовах цифровізації. Також науковці З. Гбур, А. Глушко та Б. Таранець [14-15] акцентують увагу на важливості удосконалення інституційного забезпечення економічної безпеки. Аналіз наукових досліджень і публікацій свідчить про актуальність питання пріоритизації напрямів запобігання загрозам економічної безпеки України в умовах цифровізації.

Постановка завдання. Метою статті є оцінка та раціональний відбір напрямів забезпечення економічної безпеки України, з метою ефективної модерації впливу цифровізації та максимізації її позитивних наслідків.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Розвиток та впровадження цифрових технологій, рішень та послуг, як основи формування сучасних реалій, інструментів, можливостей та викликів – призводить до потреби її модерації, супроводу та розгляду як об'єкта економічної безпекології. Особливостями цифровізації як об'єкта економічної безпекології є потенціал до циклічного саморозвитку, глобальність, полісистемність, наднаціональність, низька ефективність прямих інтервенцій, дуальність впливу на економічну безпеку [1].

Окрім того, трансформації та структурні зміни формують негативний вплив не лише в межах використання цифрових технологій, рішень та послуг, а й опосередкований, призводячи до падіння виробничого потенціалу традиційного сектору економіки та зростання вразливості до прихованих, гібридних і навіть більш традиційних атак на цифрову та енергетичну інфраструктуру [2].

Саме тому підтримка впровадження цифровізації потребує виваженої державної політики, заснованої на обраному напрямі розвитку та забезпечення економічної безпеки у вигляді уніфікованої стратегії, що визначає завдання, цілі, методи та проміжні етапи. Так, першочерговою задачею при формуванні національної стратегії є пріоритезація – процес визначення та ранжування завдань,

ресурсів, або напрямів діяльності за ступенем їх важливості, з урахуванням обмеженості ресурсів, часу, та необхідності максимізації ефективності економічної політики.

В основі нової стратегії забезпечення безпеки в умовах цифровізації, на думку В. Пілінського має лежати перегляд пріоритету безпеки від мінімізації загроз і збільшення автономії до зниження загроз, шляхом нарощування конкурентоспроможності і адаптації [3]. Такий підхід, на нашу думку, відходить від максималістських цілей, та дозволяє зменшувати супутні витрати і ставити доступніші цілі.

Так, для України важливо обережно ставитися до наявних ресурсів, а тому варто залучати міжнародний досвід, враховувати регіональні пріоритети, користуватися транснаціональними безпековими здобутками та адаптувати готові рішення. Тому, звертаючись до досвіду ЄС, як наднаціонального регіонального економічного, політичного та безпекового трендмейкера варто акцентувати увагу на найбільш поширені напрями забезпечення безпеки, сформовані та визначені законодавством міжнародного рівня (табл. 1).

Отже, основні складові економічної безпеки ЄС формуються навколо трьох стратегічних пріоритетів: конкурентоспроможність, захист від ризиків та загроз, міжнародне партнерство. Конкурентоспроможність досягається через різноманітні фінансові інтервенції, прогресивний і широкий зелений перехід, ставку на передові наукоємні галузі та диверсифікацію ланцюгів постачань, що дозволяє одночасно підвищувати технологічну незалежність і економічну стійкість ЄС.

Звісно, порівняння України, як унітарної національної держави, та Європейського Союзу, як наднаціонального об'єднання має недоліки в масштабуванні, однак національні уряди країн-учасниць ЄС більшою мірою передають повноваження регулювання економіки та забезпечення економічної безпеки в рамках спільна компетенції. Таким чином, правомірно вважати регуляторні рішення, стратегічні напрями та пріоритети ЄС, особливо в питанні цифровізації, – еталонними для європейського регіону.

Стратегія України, розроблена у 2020 році, і пов'язане нормативно-правове забезпечення випереджає регіональний еталон, відзначаючи ті самі складові (табл. 2), сформульовану концепцію ЄС від 2023-2024 років, що підкреслює значимість українського досвіду у загальній системі.

Основними складовими є автономність, розвиток інститутів та агенцій, пріоритезація критичних технологій та стратегічних партнерів, моніторинг та ставка на верховенство критичних інституцій забезпечення безпеки: РНБО і Кабінет Міністрів України. Проте, нормативні акти розроблені до 2022 року втрачають свою актуальність в нових

Пріоритети визначені в нормативно-правовій складовій забезпечення економічної безпеки ЄС

Пріоритетні напрями	Нормативно-правова база	Пріоритетні складові
Сприяння конкурентоспроможності та зростанню		
Інвестиційно-інноваційний розвиток	NextGenerationEU; Horizon Europe; Підтримка наукових досліджень і розробок у сфері технологій з потенціалом подвійного використання; Промислова стратегія ЄС; Європейська інноваційна програма.	Спільне фінансування, дофінансування проєктів, експериментальні простори, залучення кадрів та перепідготовка ІКТ-спеціалістів, пріоритезація технологій.
Підтримка виробництва	Закон про промисловість із нетто-нульовими викидами; Тимчасовий кризовий та перехідний механізм для державної допомоги.	Оптимізація процесів, розширення підтримки на складові ланки, підвищення кваліфікації, ринковість.
Захист ланцюгів та інфраструктури	RepowerEU; Закон про критичні сировинні матеріали; Платформа стратегічних технологій для Європи.	Спільні дії, збільшення внутрішньої потужності, диверсифікація виробництва.
Регіональна підтримка	Фонди згуртування; Союз ринків капіталу.	Спільні дії, спільне фінансування, ринковість.
Критичні технології	Європейський закон про напівпровідники.	Інвестиції, рамкові угоди, спільна координація.
Захист від ризиків та загроз		
Захист від третьої сторони	Інструменти торговельного захисту; Регламент про іноземні субсидії; Інструмент ЄС для боротьби з примусом; Регламент про іноземні субсидії.	Спільні дії, пріоритезація технологій, проактивна підготовка до загроз, залучення третіх союзників, фінансовий тиск.
Захист критичних технологій	Регламент про перевірку прямих іноземних інвестицій; Моніторинг та оцінка ризиків зовнішніх інвестицій; Набір інструментів для боротьби з іноземним втручанням у дослідження та інновації.	Подолання регуляторної фрагментації, спільні дії, пріоритезація технологій, ринковість, моніторинг та штрафи, розкриття інформації.
Захист кібер-інфраструктури	Закон про кіберсолідарність; Набір інструментів для 5G; Директива щодо стійкості критично важливих суб'єктів; Переглянута Директива щодо безпеки мережевих та інформаційних систем; Закон про кіберстійкість.	Багаторівневість процесів забезпечення безпеки, практичність інструменти, спільні дії.
Сприяння міжнародній співпраці		
Критичні аспекти	Рада з питань торгівлі та технологій, Партнерство для інвестицій у глобальну інфраструктуру; Клуб критичної сировини.	Спільні дії, пріоритезації союзників, розвиток міжнародної інфраструктури, геополітична протидія.
Ринковий розвиток	Угоди про вільну торгівлю; Партнерство з країнами, що розвиваються; Global Gateway; Реформа COT.	Спільні дії, ринковість, залучення союзників, інвестиції в інфраструктуру.

Джерело: складено автором на основі [3; 8-12]

кризових умовах. Саме тому існує потреба пріоритизувати ключові напрями захисту національних економічних інтересів.

Одним з базових підходів пріоритезації є RICE, який дозволяє оцінювати зони докладання зусиль, фокусуватися на ключових напрямках і ефективно використовувати ресурси, застосовуючи просту математичну модель (1).

$$RICE = (Reach * Impact * Confidence) / Effort \quad (1)$$

де, RICE – оцінка пріоритетності;

Reach – охоплення змінами, цільовою аудиторією;

Impact – рівень впливу від рішення, від 0,25 до 2;

Confidence – рівень довіри припущенням, від 0,25 до 1;

Effort – час на впровадження змін, відповідно до процесів, від 0,25 до 2.

Визначення показника Reach розраховано населенням України у 32 млн осіб [16], зважаючи на покриття мережі Інтернет у 94% [15] напрями, що мають прямий вплив на всіх користувачів у 30 млн, інші – пропорційні частці населення, яка безпосередньо відчує наслідки від зазначених дій.

Для визначення показників «Impact», «Confidence» та «Effort» було проведено експертне оцінювання на базі навчально-наукового інституту фінансів, економіки, управління та права Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». В опитуванні взяли

Таблиця 2

Пріоритети визначені в нормативно-правовій складовій забезпечення економічної безпеки України станом до 2022 року

Пріоритет безпеки	Нормативно-правова база	Складові елементи
Стійкість до загроз та диверсифікація ресурсів	Про національну безпеку України, Стратегія національної безпеки України, Про енергетичну ефективність, Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні, Про основні засади забезпечення кібербезпеки України.	Розвиток внутрішнього ринку, зменшення енергетичної залежності, пріоритезація технологій, інвестиції в інфраструктуру, формування і розвиток інститутів та агенцій, довгострокове планування.
Захист внутрішнього ринку та фінансова стабільність	Національна економічна стратегія, Про інформацію, План дій BEPS, Про національний банк, Про фінансові послуги та регулювання ринків фінансових послуг, боротьбу з корупцією.	Формування і розвиток інститутів та агенцій, ринковість, фінансовий моніторинг, довгострокове планування.
Міжнародна інтеграція	Про індустриальні парки, Про інноваційну діяльність, Про засади внутрішньої і зовнішньої політики, Про підтвердження курсу України на інтеграцію до Європейського Союзу, Угода про асоціацію Україна-ЄС.	Спільні дії, пріоритезація політичних союзів, сприяння інноваційному середовищу, формування і розвиток інститутів та агенцій.

Джерело: складено автором на основі [13-14]

участь десять експертів, які представляли кандидатів та докторів економічних наук.

Результати опитування і розрахунків відображені у табличній формі для розрахунку показника (табл. 3).

Так, за результатами розрахунку найбільший потенціал з середнім значенням у 22,9 балів має напрям інтеграції в регіональний безпековий простір, дозволяючи охопити якнайбільшу кількість учасників і гарантуючи розвиток національних інституцій у відповідності до європейських, перейняття та адаптацію досвіду і технологій з мінімальними витратами.

Різниця між середньою оцінкою другого і третього напрямку складає усього 0,2 бали, оскільки значним їх недоліком є потреба довгострокового тривалого розвитку, який не може бути компенсований перейнятим досвідом чи інтеграцією, а має органічно розвиватися у безпекозабезпечувальних системах, що потребуватиме значних ресурсів та матиме віддалений у часі позитивний ефект.

Тому, аспект ефективності варто додатково оцінити іншим методом пріоритезації матрицею «Value vs Effort» (рис. 1).

З аналізу можна виділити тенденцію, що найбільш вагомими і витратними проєктами

Таблиця 3

Пріоритезація напрямів захисту національних економічних інтересів України в умовах цифровізації методом RICE

Напрямок	R, млн ос.	I	C	E	RICE
Гармонізація та уніфікація нормативно-правового забезпечення					
Удосконалення законодавства у відповідності до сучасних умов	32	1,3	0,8	1,7	19,6
Удосконалення законодавства в питаннях цифрових технологій	30	0,8	0,8	1,5	12,8
Формування уніфікованої стратегії цифрового розвитку	28	0,5	0,6	1	8,5
Оновлення методологічного апарату оцінки загроз економічній безпеці	27	0,5	0,8	0,5	21,3
Розвиток інформаційно-технологічних безпекових інструментів					
Стимулювання цифрової освіченості населення	22	1,7	0,8	2	15,2
Навчання цифрових навичок фахівців з ІКТ та перекваліфікація працівників ІТ	14	1,3	0,6	1	11,2
Участь в міжнародних системах захисту інфраструктури зв'язку та Інтернету	30	1	0,7	1	21,0
Розвиток цифрової демократії	32	0,7	0,9	1,5	13,4
Інтеграція в інституційний безпековий регіональний простір					
Участь в спільних проєктах забезпечення економічної безпеки	32	1	0,9	0,8	36
Залучення інвестиційно-інноваційних ресурсів	14	1	0,9	1	13,0
Спільний культурний, науковий та комерційний цифровий простір	22	0,9	0,8	0,8	19,6
Євроінтеграція законодавства та інституцій забезпечення безпеки	32	1,8	0,8	2	23,0

Джерело: складено автором на основі [15-16]

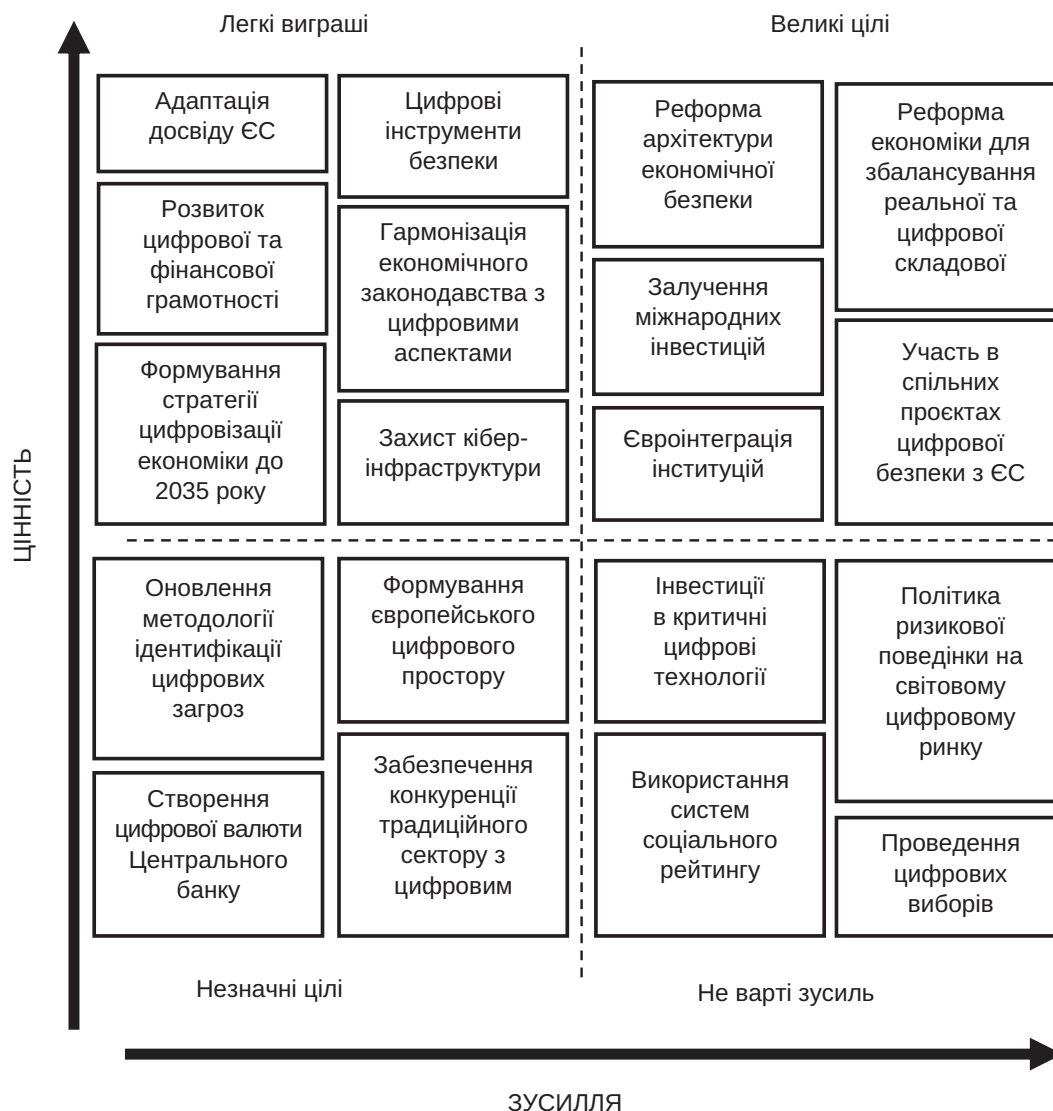

Рис. 1. Матриця «Value vs Effort» пріоритизації напрямів захисту національних економічних інтересів України від цифрових загроз

Джерело: авторська розробка

є економічні реформи та євроінтеграційні процеси, які мають бути ключовими напрямками забезпечення економічної безпеки України в умовах цифровізації. Проте забезпечувати економічні реформи, залучати іноземний капітал, брати участь у спільних безпекових проєктах одночасно є складними та комплексними задачами, і тому мають реалізовуватися послідовно.

Розробка інструментів та розвиток інституцій, адаптація міжнародного досвіду та використання готових механізмів, дозволяють отримати легкі переваги. Ризикові проєкти в сфері наукових розробок цифрових технологій, цифрової демократії, криптовалютних економічних реформи, сприянню транскордонної злочинності – можуть створювати значні стратегічні або геополітичні переваги, однак потребують значних ресурсів.

Саме тому пріоритизація згідно споживчих властивостей економіки здатна виокремити

найкритичніші ланки, які потребують термінових заходів, а також ті, які сприятимуть продуктивному розвитку. Метод «Капо» дозволяє врахувати потреби кінцевих бенефіціарів, рівень імплементації та нагальність напрямів забезпечення безпеки (рис. 2).

Ядро пріоритетів виконавчих потреб сигналізує про значимість комплексних взаємопов'язаних заходів, що мають сприяти цільному розвитку економічної безпеки від загроз цифровізації. В умовах обмежених фінансових ресурсів саме достатній вимір нормативно-правового забезпечення, конструктивної адаптації інституцій та сприяння якісному проникненню технологій до підготовленого споживача утворює сприятливе середовище, що зменшує негативний вплив цифровізації. Критичними є захист інфраструктури, особливо в умовах повномасштабної війни, враховуючи залежність суб'єктів економіки від мережевого

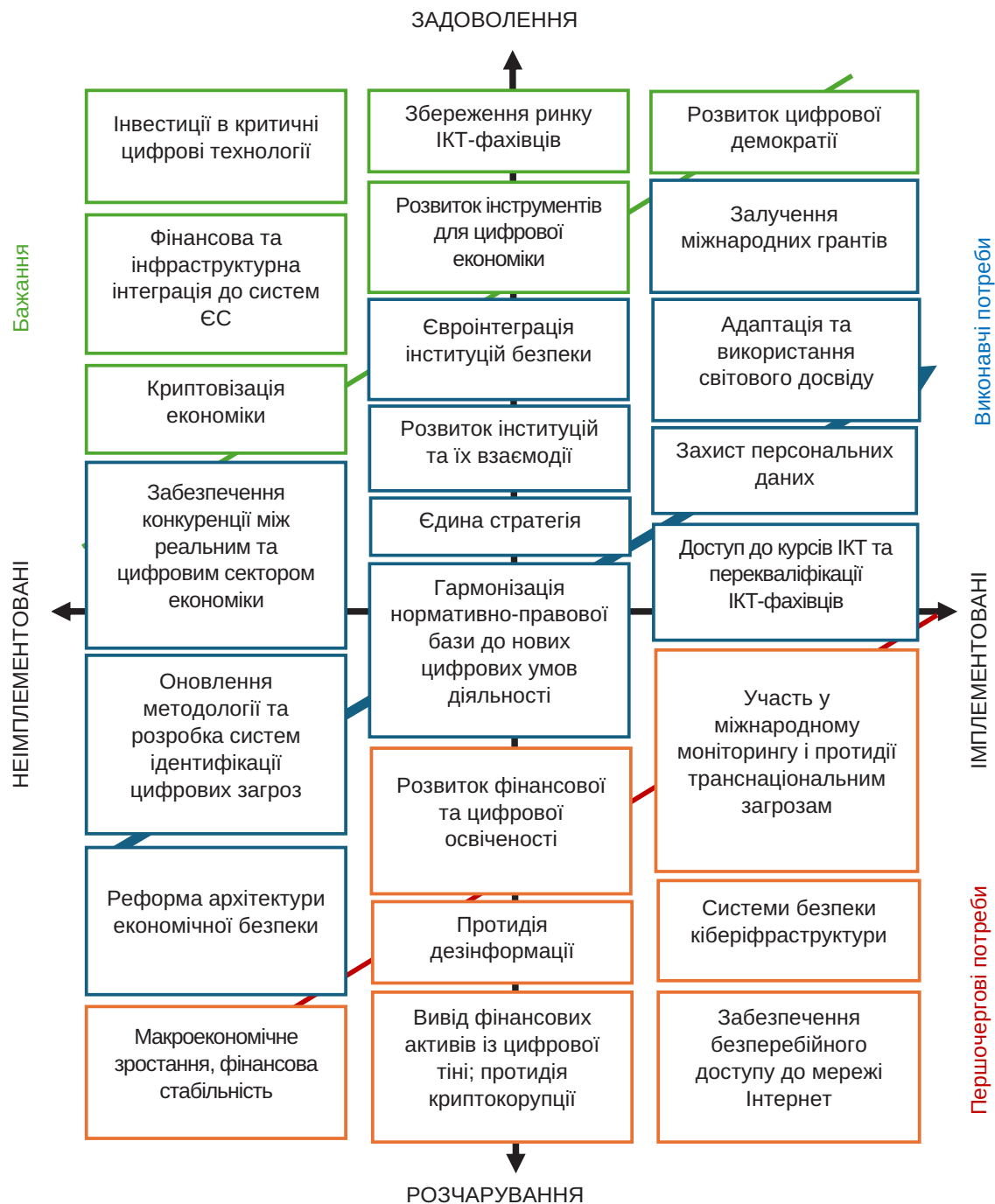

Рис. 2. Пріоритизації напрямів захисту національних економічних інтересів України від цифрових загроз згідно методу «Капо»

Джерело: авторська розробка

з'єднання, зв'язку, соціально-політичної та макроекономічної стабільності.

Отже, за результатами пріоритизації трьома підходами можна визначити наявність трьох напрямів запобігання загрозам економічної безпеки України в умовах цифровізації у відповідності до цілей безпекозабезпечувальної діяльності. Таким чином захист національних економічних інтересів від цифрових загроз формується у комплексну модель.

Якщо метою є максимізація охоплення населення, виробників та інших суб'єктів економіки то ключовою є інтеграція у міжнародні процеси модератії та розвитку цифровізації економіки та супутніх процесів, зокрема спільних заходів та стратегії ЄС, яка дозволяє брати участь у комплексних процесах, забезпечуючи безпеку на всеєвропейському рівні.

З метою збільшення ефективності від безпекозабезпечувальних заходів для споживачів

та користувачів цифрових технологій, рішень та послуг варто зосередитися на проведенні комплексних структурних та інституційних реформ, насиченні нормативно-правового законодавства та підтримки загальнонаукового дискурсу безпекології.

За властивостями для бенефіціарів безпеки критичним є захист, оновлення та розвиток існуючої інфраструктури, а також сприяння інституційно-правовій саморегуляції ринку, уникаючи прямих директивних заходів. Це має створити автономне середовище достатнє для ринкових процесів забезпечення безпеки.

Висновки. Таким чином захист національних економічних інтересів від цифрових загроз формується у комплексну диференційовану модель, що відповідає на різні потреби, дозволяючи заощадити ресурси, шляхом правильної їх концентрації та створенні синергії для максимізації результату.

Кожен напрям має свої переваги, дозволяючи або мінімізувати витрати при максимізації охоплення, або досягти кращого ефекту від цифровізації, або забезпечити органічний розвиток економіки. При цьому підходи мають і недоліки потребуючи політичної волі на міжнародному рівні, або фокусуючись на окремих суб'єктах економіки, або надмірно покладаючись на ринкові процеси, що може призвести до формування несприятливого середовища, внаслідок його експлуатації.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Maslii O., Maksymenko A. Digitalization as an object of economic security science. *Scientific opinion: Economics and Management*. 2024. No. 2(86). DOI: <https://doi.org/10.32782/2521-666x/2024-86-3> (date of access: 20.04.2025).
2. Maslii O., Maksymenko A. Digital transformation and economic deindustrialisation: impact on state financial security. *Financial and credit activity problems of theory and practice*. 2025. Vol. 1, no. 60. P. 401–414. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.60.2025.4599> (date of access: 20.04.2025).
3. Веретюк С., Пілінський В. Визначення пріоритетних напрямків розвитку цифрової економіки в Україні. *Наукові записки Українського науково-дослідного інституту зв'язку*. 2016. № 2(42). С. 51–58. URL: <https://journals.dut.edu.ua/index.php/sciencenotes/article/view/591/545>. (дата звернення: 02.04.2025).
4. Аналіз концепцій напрямів цифрової трансформації економіки. *Академічні візії*. 2023. № 16. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7688416> (дата звернення: 02.04.2025).
5. Реслер М., Лінтур І., Цигак О. Цифрова економіка: виклики та можливості. *Економіка та суспільство*. 2024. № 64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-117> (дата звернення: 02.04.2025).
6. Фісуненко Н. Стратегічні пріоритети забезпечення ефективного розвитку економіки України в умовах цифрової трансформації: відповідь на сучасні

виклики. *Економіка та суспільство*. 2023. № 55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-43> (дата звернення: 02.04.2025).

7. Башлай С., Яремко І. Цифровізація економіки України в умовах євроінтеграційних процесів. *Економіка та суспільство*. 2023. № 48. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-48> (дата звернення: 02.04.2025).

8. European economic security Strategy : Joint Communication to the European Parliament of 20.06.2023 no. JOIN (2023) 20 final. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023JC0020>.

9. A Set Of Robust And Comprehensive Measures For An Eu Coordinated Approach To Secure 5g Networks : The EU toolbox for 5G security of 17.04.2024. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/eu-toolbox-5g-security>.

10. Establishing a framework of measures for strengthening Europe's semiconductor ecosystem and amending Regulation (Chips Act) : Regulation (EU) of 18.09.2023 no. PE/28/2023/INIT. URL: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1781/oj>.

11. Regulation (EU) : The protection of the Union and its Member States from economic coercion by third countries of 07.12.2023 no. PE/34/2023/REV/1. URL: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2675/oj>.

12. Regulation (EU) : The establishment of a European instrument for temporary support to mitigate unemployment risks in an emergency (SURE) following the COVID-19 outbreak : Council Regulation (EU) of 20.05.2020 no. ST/7917/2020/INIT. URL: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/672/oj>.

13. Гбур З. Інституційне забезпечення економічної безпеки України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 3. С. 98–102. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/3_2018/22.pdf.

14. Глушко А., Таранець Б. Інституційне забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання: досвід ЄС для України. *Економіка відновлення міст* : зб. матеріалів Міжнар. урбаністич. форуму, м. Київ, 22–23 березня 2023 р. Київ, 2023. С. 39–42. URL: <https://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PolNTU/12650/1/International%20Urban%20Forum%20KNEU%20-%20abstracts-39-42.pdf>. (дата звернення: 02.04.2025).

15. М-во цифрової трансформації України. Дослідження цифрової грамотності в Україні. 2023. 70 с. URL: <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/ca/pdf/2017/04/the-truth-about-online-consumers-canadian-addendum.pdf> (дата звернення: 03.04.2025).

16. Статистична інформація. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 03.04.2025).

REFERENCES:

1. Maslii O., Maksymenko A. (2024). Digitalization as an object of economic security science. *Scientific opinion: Economics and Management*, vol. 2(86). DOI: <https://doi.org/10.32782/2521-666x/2024-86-3>
2. Maslii O., Maksymenko A. (2025). Digital transformation and economic deindustrialisation: impact on state financial security. *Financial and credit activity prob-*

lems of theory and practice, vol. 1(60), pp. 401–414. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.60.2025.4599>

3. Veretiuk S., Pilinskyi V. (2016). Vyznachennia pryoritetnykh napriamkiv rozvytku tsyfrovoy ekonomiky v Ukraini [Determining priority areas for the development of the digital economy in Ukraine]. *Naukovi zapysky Ukrainskoho naukovo-doslidnoho instytutu zviazku*, vol. 2(42), pp. 51–58. Available at: <https://journals.dut.edu.ua/index.php/sciencenotes/article/view/591/545>

4. Ashcheulova O. M. (2023). Analiz kontseptsii napriamiv tsyfrovoy transformatsii ekonomiky [Analysis of the concepts of digital transformation of the economy]. *Akademichni vizii*, no. 16. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7688416>

5. Resler M., Lintur I., Tsyhak O. (2024). Tsyfrova ekonomika: vyklyky ta mozhlyvosti [Digital economy: challenges and opportunities]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-117>

6. Fisunen N. (2023). Stratehichni priorytety zabezpechennia efektyvnoho rozvytku ekonomiky Ukrainy v umovakh tsyfrovoy transformatsii: vidpovid na suchasni vyklyky [Strategic Priorities for Ensuring the Effective Development of Ukraine's Economy in the Context of Digital Transformation: A Response to Current Challenges]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-43>

7. Bashlai S., Yaremko I. (2023). Tsyfrovizatsiia ekonomiky Ukrainy v umovakh yevrointehratsiinykh protsesiv [Digitalisation of Ukraine's economy in the context of European integration processes]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 48. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-48>

8. European Commission. (2023). European economic security Strategy: Joint Communication to the European Parliament. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023JC0020>

9. European Union. (2024). A Set Of Robust And Comprehensive Measures For An EU Coordinated Approach To Secure 5G Networks: The EU Toolbox for

5G Security. Available at: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/eu-toolbox-5g-security>

10. European Union. (2023). Establishing a framework of measures for strengthening Europe's semiconductor ecosystem and amending Regulation (Chips Act). Available at: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1781/oj>

11. The protection of the Union and its Member States from economic coercion by third countries (2023, 7 December). (PE/34/2023/REV/1). Available at: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2675/oj>

12. Council of the European Union. (2020, 20 May). Regulation (EU) : The establishment of a European instrument for temporary support to mitigate unemployment risks in an emergency (SURE) following the COVID-19 outbreak. Available at: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/672/oj>

13. Hbur, Z. (2018). Instytuttsiine zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky Ukrainy [Institutional support for economic security of Ukraine]. *Investysii: praktyka ta dosvid*, no. 3, pp. 98–102. Available at: http://www.investplan.com.ua/pdf/3_2018/22.pdf

14. Hlushko A., Taranets B. (2023). Instytuttsiine zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky subiektiv hospodariuvannia: dosvid YeS dlia Ukrainy [Institutional Support of Economic Security of Business Entities: EU Experience for Ukraine]. *Ekonomika vidnovlennia mist: zb. materialiv Mizhnar. urbanistych. forumu* (Kyiv, March 22–23, 2023). Kyiv, pp. 39–42. Available at: <https://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PoltNTU/12650/1/International%20Urban%20Forum%20KNEU%20-%20abstracts-39-42.pdf>

15. M-vo tsyfrovoy transformatsii Ukrainy. (2023). Doslidzhennia tsyfrovoy hramotnosti v Ukraini [A study of digital literacy in Ukraine]. Available at: <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/ca/pdf/2017/04/the-truth-about-online-consumers-canadian-addendum.pdf>

16. Statystychna informatsiia [Statistical information]. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. Available at: <https://www.ukrstat.gov.ua/>